

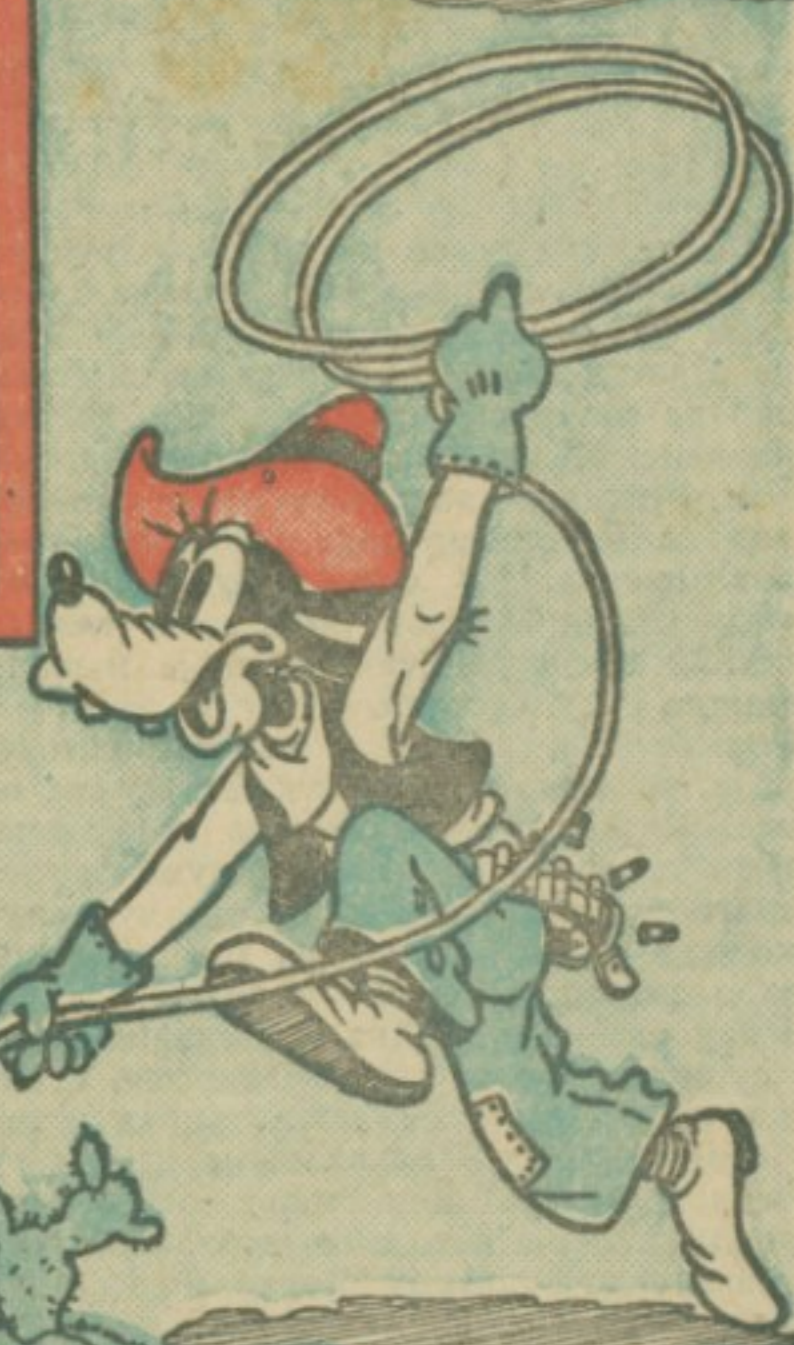
МИКИ И ЊЕГОВ ДВОЈНИК

МИКИ
ОЧАЈАВА

ВОЈВОДА
БЛЕДИОКА
ТРАЖИО
ЈЕ ОД
МИКИЈА ДА
АБДИЦИРА
У ЊЕГОВУ
КОРИСТ И
ЗАПРЕТИО
МУ ДА НЕ
АКО НАТО
НЕ ПРИСТАНЕ
ОБЈАВИТИ
КО ЈЕ
КО!

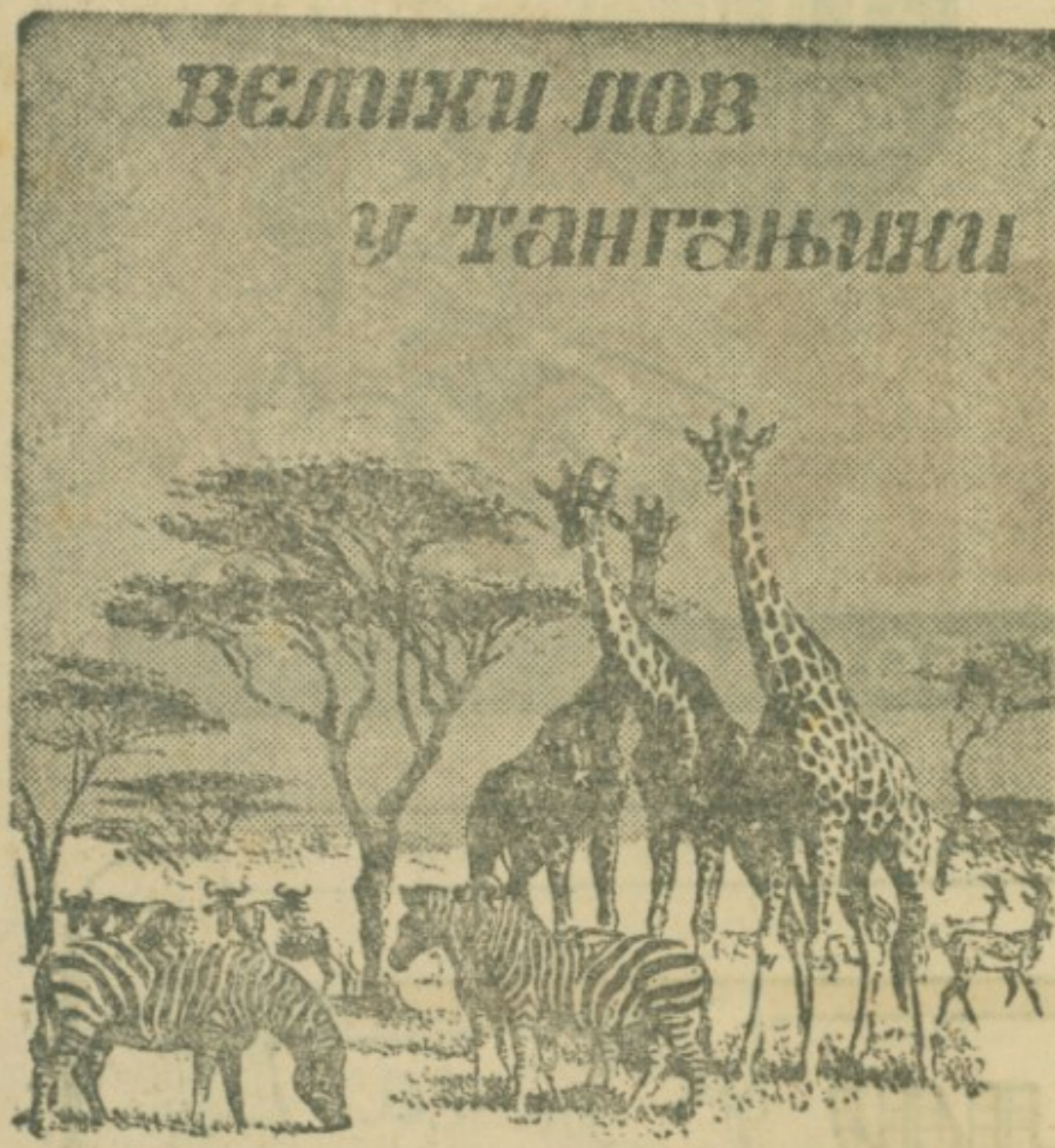

МИКИЈА
СУ
СПОПАЛЕ
ЦРНЕ
МИСЛИ

У
ИДУЋЕМ
БРОЈУ:

ТРЕЋИ
ЧОВЕК

(2)

Сутрадан по подне Парк, Хари и Црнац Кибирити пошди су ципом опет на ловиште. Чим су одмакли од логора, стари Црнац почео је нешто брзо да говори Харију. Тврдио је да по разним знацима сигурно зна да се под усамљеним дрветима која су се видела у даљини налази „симба“, како се на његовом језику зове лав. — Дођавола! — рече Хари кад су се приближили и заиста приметили дава у трави. — Како ли је Кибирити знао да баш ту мора да се налази лав? Али, сад свеједно! Крупа је, иако више није у првој младости. Мислим да треба да га смакнете! Овако ћемо: кад вас мунем у леђа, ви се бањете из ципа у траву, а ја ћу за вама. Тад ћемо му се пузећи приближити што више можемо и кад вам кажем ви ћете пуцати. На вашем месту ја га не бих само ранио... Иако Парк још није био начисто да ли уопште тога дана жели да пуца на ла-

ва, он се после неколико тренутака нашао у трави и заједно са својим водичем вукао се на трбуху према звери.

Лав је мирно и достојанствено седео на задњим ногама. Само понекад бесно би протресао крзно да би отерао досадне муве које су га нападале. Ловци су му се били сасвим приближили кад је окренуо главу према њима. Хари је брзо повукао Парка иза једног бусена.

— Сад пуцајте! — прошептао је.

Парк се уздиго, клекао на једно колено и нанишано тачно иза уха животиње. Био је потпуно миран. Тада је одјекнуо пуцањ. Лав је поклеснуо, отскочио, рикнуо и затим се простро по ледини.

— Мртав је, — рече Хари устајући, — али ја бих прејално још један метак пре него што му приђемо. И кад су „мртви“, лавови су каткад опасни по живот... После другог пуцања Хари је додао:

— Сад сва „баша симба“... господар лавова!

Пет километара траја с два метка у срцу

Ближило се време кад је Парк имао да крене на Африке. Због тога је мали караван напустио „срећно пребивалиште“ да би при повратку за Најроби прошао поред о-база језера Мањара, постојбине многобројних носорога. — Тамо ће вам се природа свакако веома допасти, — говорио је Хари. — То је права тропска прашума, каква се понекад види на филмском платну. Висока дрвета никла у влази густо су испреплетана лијама. Видини скучени, али засињени лепотом, да се око умори... После два дана напорног пута подигли су нови логор код једног брзака реке Мто-Ва-Мбу, што значи река комараца. Онај ко јој је дао то име није погрешно. Тамо су неке мушице уједале и кроз троструко пресањене платнене покриваче, а комарци зујају као четворомоторни авиони. Али, сви су то стрпљиво подносили, јер околина њиховог новог логора, богата биљем и животињама, била је раскошна, као да је природу усред дивљине хтела да сачува своју невину лепоту.

Већ првог дана наишли су на стада гуна и зебара, на нојеве, фламингосе и слонове. Ту, на једном пропланку, Хари и Парк доживели су нешто необично. Били су допуцали усред једног стада бивола, који су мирно пасли не приметивши их. Око њих су били преживари тешики од 800 до 1.100 килограма, разјарени кад су нападнути и толико снажни да су једним ударцем могли да смрве човека.

Парк је већ знао да се леопард сачмом може отерати, да се човек може ослободити слоноа или носорога кад им пуца у лице, али је исто тако знао да рањени биво важи за најопаснију афричку животињу. Његово олово не задржава и ловац мора да убије да би га се спасао.

Изабрали су једног старог бивола. Кад су му се довољно приближили, Парк је устало и опалио. Биво паде, али се одмах подиже и полете на дона. Парк поново повуче олово, али... метак се био заглавио. Тада је чуо како је Хари опалио. Биво се поново стрпошта, опет се диже и изгуби у жбуњу. Читаво стадо протутњало је за њим, тако да се земља тресла и прашина подигла као да су тенкови прошли.

После три часа трагања наишли су бивола мртвог, пет километара далеко. Оба метка била су му прошла кроз срце.

„Корид“ с носорогом

Пред полазак са обала Мањара, на километар од логора, Хари је једног јутра приметно женку носорога с поодраслим младунцем.

— Седимо у цип, — рекао је Парку — да се мало нашалимо с том грдосијом и да пружимо вашој жени прилику да начини неколико замишљених снимка.

Приближили су се животињи, која их дуго није могла видети својим кратковидим очима, али је све немирније љушнила ваздух. Кад их је јасно разабрала, залетела се на цип, а младунче — од две тоне — такође. Хари је вешто протерао кола између нападача. Мајка и младунче су стајли, цип исто тако. Као по команди, сви су се окренули и игра је настављена. Цип као да је био мулета то-реадора којом се драге бикови. Само, у тој мулети било је троје људи... Шест пута два носорога од укушно пет тона протетали су поред ципа, последњи пут на мање од два метра удаљености. Изгледа да је та бесмислена игра прво досадила грдосијама, јер су у једном тренутку замале у густини.

— Јесте ли начинили коју добру фотографију? — упита Хари Паркову жену.

— Ако мислите да је добро оно што је изблица... јесам!

Тада је Парк записао да је

његова жена од страха забора-вила да укљони поклопац са сочива...

Живот који буја

Већ је све било спремно за покрет — шатори сложени и заједно са осталом опремом на товарени на камион — кад је Парк рекао Харију:

— Хајде још мало да прокрстаримо долином. Не напушта ми се још овај дивни предео!

— Занста бисмо могли. А не би било лоше да уловимо једну зебру. Кожа би могла до-бро да вам послужи као дар за неког пријатеља, а месо ће требати за наше људе.

Последњи пут пошли су ципом из већ растуреног логора и посматрали пејзаж који су добро познавали. На једној страни брежуљци посути камењем и куницама мрав-термита које су мирисале на мошус, на другој плавичасте пла-ниште, а између њих, уз реку, пространи зелени пашњаци на којих су се гротескно узди-гали вратови жирафа.

Парк је, замишљен, све то гледао као да је хтео да уре-же ту слику у памћење, кад га је Хари пренуо:

— Ено зебарал!

Иза стада, усамљен, кскао је један снажан мужјак. Парк искочи из ципа, нанишани и опали. Животиња посрну, али се одмах затим даде у дивљи трк. С прострелим срцем зебра може око пет стотина метара да трчи, и заиста кад је цип стигао близу рањеног мужјака, он се као покошен свалио на земљу. Пратилац Адам, мухамеданац, одмах је искочио из кола да, према свом верском обичају, прикоље див-љак.

Сви су пришли зебри и по-сматрали је. Метак јој је за-иста био прошао кроз срце, а

вратне жиле биле су јој пре-сечене. Адам је већ хтео да је припреми за убацивање у цип, кад га је једним снажним ударцем одбацила шест мета-ра далеко од себе. Затим се подиже на задње ноге и у-стремиле на Харија и Парка. Млади ловац једва је отскочио до врата кола, док се Парк склонно иза блатобрана.

Зебра је покушавала да до-хвати Харија и зубима и копи-тама. Једва је Парк стигао да узме пушку и да јој из непо-средне близине испали метак у главу. Тад се срушила, али тако да је задњим делом тела прикљештила Харија уз цип. Једва се извукао из тог не-жељеног загрљаја. Адам, који срећом није био повређен, ва-љао се од смеха гледајући ка-ко се „Стари Хари“ с муком ослобађа најзад занста убије-не зебре.

— Чудне су ове животиње! — рече озбиљно Хари. — А-фричка дивљина као да им сво-јим просторастајима удива бес-крајну снагу. Живот је у њи-ма тако снажан, толико буја, да су га, ево, једва два метка и нож прекинули!

После неког времена Хари је пренуо у смех и додао:

— Замислите да сте у Нај-робију испричали како је зе-бра убила Харија Селбија! Ни-ко вам не би поверовао!

Роберт Парк био је у Аф-рици два месеца срећан како то човек само може да буде. А кад је напуштао прии кон-тиент, он је записао:

„Један део мене остао је тамо на једној узвишини Тан гањике, у једној долини Тан гањике, у једном шатору и на једној реци и на једном брду Тангањике. Један део мене остаће тамо док пово-во не дођем да га искушим. Он ће ме увек потсећати да у градовима нема логорске ватре чији жар лагано умире у пепелу као што сан скла-па уморне очи...“

(Крај)

Од страни се ЗНАУСТРАШНИХ ТЕХНИЧАРА

ВЕРНЕР ВАН ДОРН

(11)

— Нека, смејте се ви само, — гуњао је Џон доброћудно. — То што се налазите испред, те не можете да прођете поред мене и да сами одете по крпу, не даје вам право да ми се смејете. Али, доћи ће ред и на мене. Мислим да ћете се и ви добро нагутати прашине кад стигнете на Јупитер и кад се будете провљачили између њихових машина. Јер, судећи по овоме, наши будући пријатељи нису неки велики чистуници и сигуран сам да своје машине годинама нису чистили.

Кад се Џон вратио и очистио сатове, Дик је пажљиво и тачно забележио све ознаке. Питање Морквила шта оне значе, јер он сам није могао да разуме те непознате бројеве. Обојица су одахнули ду-боко кад су се извукли из мрачног пролаза и затворили за собом врата.

Један час касније Дик и Морквила седе-ли су и забринуте гледали листове испи-саног папира који су лежали пред њима на столу. Према Морквиловом рачуну, у резервоарима је било мање од осмине горива, тј. мање него што је било потребно за лет до Јупитера. Морквила је двапут прегледао бројеве које му је Дик пока-зао и упоредно их с бројевима у књизи. Пре него што је ништа проговорио, Дик је било јасно да нешто није у реду. Кад је Морквила подигао своју велику главу и погледао Дика, овај је био сигуран да се није преварио.

— Горива нема довољно, Диче. Из ис-куства с ранијег путовања закључно сам да је утрошак највећи онда кад се нала-зимо у близини неке планете, јер тада брод мора да повећа брзину да би савла-довао њену привлачну снагу. Ми смо пре-владали тек половину пута између Земље и Јупитера и потребно нам је још доста горива да бисмо до њега стигли. Ви си-гурно, и то с правом, мислите да смо ми Јупитерови веома глупи што о томе ни-смо раније повели рачуна?

Дик му дуго није ништа одговорио. Његов мозак напрезао се не би ли нашао

неко решење. Он је знао да од посладе не вреди тражити ни савета ни помоћи, јер, нажалост, ови људи нису умели да мисле, управо да научно мисле. Најзад, он проговори:

— Не, Морквила, не мислим да сте ви, људи с Јупитера, глупи, али сматрам да сте детињасте, површни и неразумни. Пре-ма садашњем стању ствари, ми никад не-ћемо стићи до наше покривене насеобине. Изузев ако се не догоди какво чудо, ваз-душни брод удариће у вашу планету и разбиће се у комаде, јер изгледа да је горива нестало баш онда кад већ будемо у пољу наше теже. Ви о броду не знате ништа, а ми га проучавамо тек кратко време.

После краћег саветовања, одлучили су да одмах известе људе о претстојећој о-пасности, али да о њој женама не говоре ни речи. Морквила је опомену своје суна-роднице у контролној кабинети да убудуће штеде гориво колико год је више могуће. Исправност и рад свих уређаја на броду зависили су од погонског горива. Ге-нератори који су давали светлост, топло-ту и помоћу којих су радили контролни инструменти такође су се покретали по-моћу тог горива, које је пртицало кроз више цеви. Да би контролни уређаји мо-гли да раде, бар једна од тих цеви мо-рала је да буде отворена. Њу су и оста-вили отворену, а све остале одмах су за-творили. Али, та касна штедња није им могла много помоћи.

Следеће „ноћи“ Дик није могао ни да трене. Чак није ни легао и читаво време провео је саветујући се са Џоном Мк Картијем. Неког излаза и решења морало је бити и они ће учинити све да га про-нађу.

VI

Ујутру су сви техничари били позвани. Дошли су, као и обично, ведрих и насме-јаних лица, која су се убрзо превукла сенком забринутости и немира. Првих неколико тренутака пао је читав плусак предлога како и на који начин да се из-вуку из непријатне, али ниједан од њих није био решење тог готово нерешивог проблема.

Жене су биле убеђене да су се мушкар-ци скупили да би, као и обично, зајед-нички проучавали машине. Кад су приме-тиле да су лица њихових мужева забри-нута, речено им је да се муче да одго-ветну на којим принципима ради једна од машина. Јер, стање би постало ужасно да су оне дознале истину. У том случају мушкарцима би било готово немогуће да се посете решавању тог тешког питања.

Три часа протекла су без икакве про-мене. Горива је било све мање, али се ваздушни брод и даље држао свог прав-ца. Но, чак и незнатна уштеда коју су спровели имала је утицаја на машине. Оне више нису радиле пуном снагом и спољна хладноћа почела је да продире у унутрашњост брода. Од те хладноће ви-ше су патили чланови посаде него пу-тници. У својим покривеним градовима они су били навикнути на сталну топло-ту, тако да је сваки пад температуре прет-стављао за њих право мучење.

Трећег дана после страшног Диковог открића седели су сви за вечером. Биле су потиштене чак и жене, иако још ни-шта нису знале. Изненада, Питер Јарбо скочио је од стола. Остали мушкарци, ко-ји су схватили да га је нешто важно на-терало на такав поступак, нису скидали погледа с његовог лица, а жене су га гледале запрепашћено.

Он је почео да говори, а затим, сетивши се да жене и не слауте о чему се ради, спустио се опет на столицу.

— Мислим... мислим да сам нашао од-говор на питање које нас интересује, — рече он збуњено. — Молим вас да се по-сле вечере искупили у машинској сали јер је потребно да о томе продискутујемо.

Госпођа Јарбо погледала га је пре-корно:

— Питре! Твоје понашање ме изненађу-је. Како можеш да тако неучтиво преки-даш вечеру и скачеш од стола само зато што ти се учинило да си нашао решење неког проблема. Треба да те је срамота!

И поред тога што је био заокупљен бри-гама, Дик је сагао главу да би прикрио осмех. Кад би само Питерова жена знала о каквом се проблему ради, њој се њего-во понашање сигурно не би учинило та-ко чудно.

Ниједан од људи готово није ни додир-нуо јело, а чим су се окупили у машин-ској сали Питер је стао да им излаже сво-ју замисао. Чланови посаде који су та-кође били за столом и присуствовали ње-говом „испаду“ окупили су се да чују. Први пут у свом животу они су били за-бринуте. Показало се да њихови животи зависе од знања и умешности људи са Земље, и то још сада, пре но што су и стигли на Јупитер.

Јарбо оклеваше. — Видите, сад баш ни-сам тако сигуран да сам нашао решење. Кад ми је та идеја пала на памет, мени се чинило да ће се то моћи веома лако извести. Али, сад ми се чини да сам пре-наглио.

— Откако сам сазнао да горива неће бити довољно за цео пут, ја сам стално размисљао о томе шта би се место њега могло употребити, и то од материјала ко-ји имамо на броду. Сви сте ми тражили решење у раду машина, такође ми неки „механички одговор“, и ја сам у томе ни-сам могао много помоћи. Због тога сам се дао на тражење „хемишког одговора“.

Видите, вода је једина течност коју у довољним количинама имамо овде, на броду. Моје мисли увек су се враћале на њу, мада сам покушавао да о томе више не мислим. Глава ме је бољела од силног размисљања и увек, против своје воље, враћао сам се на мисао о води. Најзад, то је једино чега имамо. Осталих течно-сти имамо у тако незнатним количинама да чак и у случају кад бисмо их на неки начин могли употребити не бисмо их имали довољно. Ви, међутим, знате да се брод може кретати само помоћу хемиског горива, и то горива у течном стању.

Кад сам за време вечере онако узбуђе-но скочио, мени се учинило да бисмо за то могли употребити воду. Сад, призна-јем, у то нисам баш сасвим сигуран. У води се налази велика количина кисе-оника, што је додуше од великог значаја, али то је једино њено својство које нам у овом случају може користити. Чак и кад бисмо се усудили да покушамо, то би мо-жда могло да оштети доводне цеви. Ипак, ја и даље верујем да је то једина могућ-ност да се спасемо. То је једина течност коју имамо у знатнијим количинама. Шта ви о томе мислите?

(Наставиће се)

Легенда о сунцокрету

Свако јутро, пре изласка сунца, устајала пастирица Клитиа да би истерала стадо на пашу. Кад је небо на истоку почињало да се румени, она је већ била далеко изван села. Ту, међу својим овцама и козама, у планини оскудно обраслој зеленилом и травом, Клитиа је ишчекивала свог изабраника.

Била је то дивна девојка; висока и витка као младина дрвета. Имала је златножуте косе и очи боје бадема, које су мило гледале. Многи су јој се дивили и просили је, али је она све одбијала — волела је само једнога, Аполона, бога светлости, који се у својим колима од облака возио изнад земље по Сунчевој путањи.

Волела га је Клитиа много година, мада је Аполон њу једва понекад удостојавао погледа. Волела га је истом топлином и преданошћу чак и онда кад јој је било јасно да се њени снови никад неће остварити.

Зевс, отац богова, сажалио се на њу и претворило је у цвет, који је људима имао да претставља симбол истрајности и предане љубави. То је сунцокрет, који своју поносну главу управља према ходу Сунца: ако је у праскозорје сунцокрет окренут према западу, где је Сунце зашло, већ после непуну пола часа он се поново окреће према истоку да га тамо поздравни.

То је легенда о постанку сунцокрета настала према грчкој митологији. Али, она је свакако настала у току последњих векова, јер се у доба старих Грка у Европи није знало за сунцокрет. Први Европљани који је пре три стотине година видео и описао сунцокрет био је француски истраживач Самуел д'Амплен. У Канади, у области језера Ханон, наишао је на једно племе Индијанаца које је ту биљку, због њене вишеструке корисности, увелико гајило. Од дршке ове биљке урођеници су добијали текстилна влакна, из латица цвета жуту боју, а њено семе служило им је за јело, док су лишћем хранили стоку.

Историја сунцокрета тесно је везана са историјом праисторичке Америке. Ископине нам показују да су Индијанци веома ценили сунцокрет. У многим музејима у Америци налазе се старе алатке и други предмети који на себи имају цвет сунцокрета као амблем. У присториском одељењу музеја у Пибоди изложена је збирка извајаних фигура сунцокрета велике вредности; цветови су изрезани из дрвета и обојени.

Истраживач Александар Стефен, који је дуго времена провео међу Индијанцима из племена Хопи, настањених у северној Аризони, описује у својем дневнику разне обреде у којима сунцокрет игра велику улогу и храмове на чијим су улазима и зидовима насликани цветови сунцокрета.

У свом завичају сунцокрет се данас врло мало гаји као индустријска биљка. У многим земљама Европе, а и код нас, он добро успева и гаји се.

Недавно је двојици Швеђана, баштована, пошло за руком да сунцокрет укрсте с њему сродном јерусалимском артишком. Добивена нова врста сунцокрета има снажно стабло које садржи шећерног сока. Зато је ова биљка изврсна храна за стоку, а гајена у великим количинама могла би послужити и за производњу шећера.

Откривено село старо 6000 година

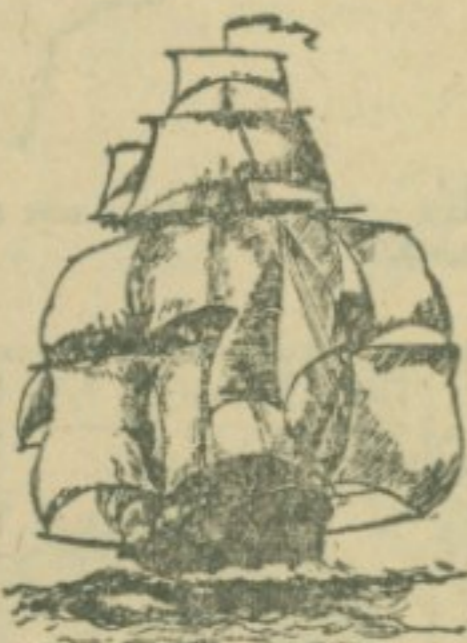
Недавно су у близини Спн-Муффика, 65 километара од Бершебе, у Палестини, археолози открили једно село које је основано 4.000 година пре наше ере. Темелни кућа, улице и храмови, као и поједини предмети велике уметничке вредности одлично су очувани. Ово ће откриће бити од великог научног значаја.

КРОЗ ЖИВОТ И ШКОЛУ

КОРИСТИ ОД ВЕТРА

У свакодневном животу обично се говори о поветарцу који лети расхлађује, затим о јачем ветру који земљу суши, или о бесним олујама које уништавају читаву насеља, али се мало говори о чисто привредној користи од ветра уопште. Тако, да нема ветра ход цивилизације био би ко зна за колико векова успорен. Ветар је омогућио човеку да заплови морима и океанима још у оно доба кад се није ни сањало о бродовима које терају пара и разни мотори. Широка пространства мора и океана освојили су једрењаци, а да није

откривена Америка и други крајеви земље.

Има земаља у којима ветар претставља праву благодет за народ, као што је то случај у Холандији, која је омиљена хиљадама млинова-ветрењача. Њих има и у нашој земљи. Мотори које покреће ветар употребљавају се не само за мељаву жита, него и за напатање и исушивање поља и за добијање електричне енергије. Поред тога, многи се усеви оплоде помоћу ветра, јер он преноси поленов прах с једне биљке на другу. Он преноси и семе разних биљака на велике удаљености и тиме помаже њихово ширење. Ветар исто тако преноси и ситне животињце на пушта и осамљена острва, као и разно се-

мење, из чега настаје нов биљни и животињски свет у том пустом крају.

Овде ћемо поменути још једну особину ветра, која може бити и корисна и штетна. Наиме, није се једном десило да су ветрови пренели читаве комплексе плодне земље у друге крајеве, па су тако једно тло учинили плоднијим, а друго опустошили.

Али, ветрови могу да нанесу и велике штете људима. Пре неких стотину година, у једном крају Француске избила је страховита олуја, која је у свој страшни загрљај ухвати-

ла целу једну шуму и уништила је, а затим се пренела на један градић, где је порушила три овеће фабрике, подигла неке зграде увис и смрвила их, а пилге и греде однела на десетину километара далеко. Познато је да је у прошлом рату тајфун уништио и читаву једну ратну флоту. Има још доста таквих примера.

Међутим, савремена наука искористила је ветар, као и друге природне појаве и богатства, и то све на корист човечанства.

Шта је нафта

Без нафте се не може замислити савремена индустрија. Она се употребљава у разне сврхе, а састављена је од два елемента: угљеника и водоника. По мишљењу неких стручњака, нафта је постала из масти и уља риба и других животиња које су живеле у прадавно доба. Много је тих животиња угуњало и пало на дно река и језера. Ту су се животиње распале и остала је само њихова маст. Услед земљотреса и других природних катастрофа, временом је све то засуто и остало под слојем земље дебелим по неколико стотина метара. Због притиска тога слоја земље и повремене температуре, из масти је током векова излазило кисеоник (маст се састоји из три елемента: угљеника, водоника и

неке особине, кисеоника), а остала је густа, тамна текућина састављена од угљеника и водоника. То је уствари нафта, које има и у нашој земљи. Нафта која се вади из земље доста је нечиста, па се пречишћава у рафинеријама. Најважнији производи који се добијају из нафте јесу бензин и петролеј.

ПЛЕОНАЗАМ

Плеоназам је сувишна употреба речи, као у следећим примерима: стара баба, храбар јунак, сиромашни просјак, мали човечуљак итд. Она није дозвољена у обичном говору, али у песничком језику може добро да делује. Наиме, у поетском стилу ти атрибути значе неку сталну, карактеристич-

Никада не треба рећи:

- Сутра ћу бити вредан и устаћу рано!
- Сутра ћу се добро опрати хладном водом!
- Сутра ћу бити марљив и на време ћу свршити све своје задатке!
- Сутра нећу говорити неистину!
- Сутра ћу бити послушан!
- Сутра ћу отпочети да живим животом дечака коме су дужности изнад свега!
- Сутра ћу постати планинар или једриличар!
- Никада, јер све што можеш данас не остављај за сутра!

ТРАГЕДИЈЕ

Побројајемо вам девет наших позоришних комада, а ви нам без много размисљања одговорите који су од тих комада трагедије:

- 1) Избирачица, 2) Коштана, 3) Под маглом, 4) Зулумџар, 5) Два цванцка, 6) Смрт Стефана Дечанског, 7) Максим Црнојевић, 8) Кир-Јања, 9) Свет.

Дакле?

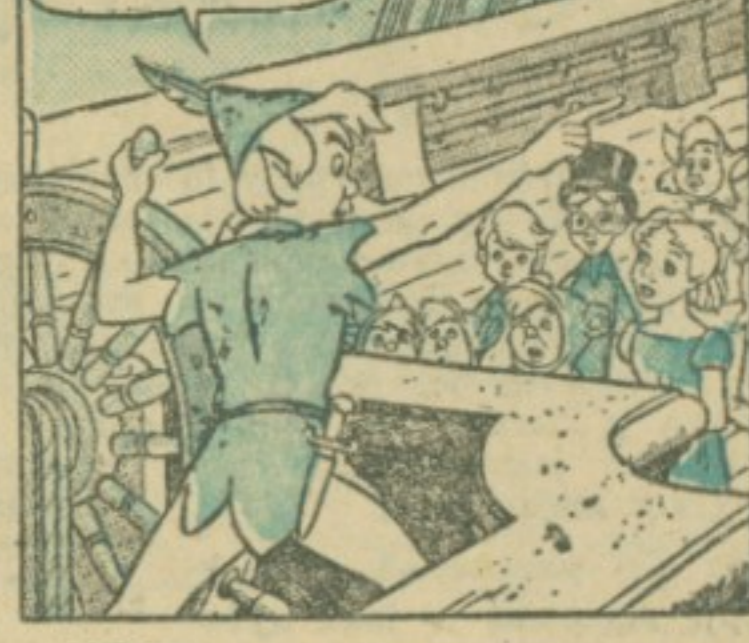
(Од свих побројаних комада права трагедија је једино „Смрт Стефана Дечанског“ од Јована Стерије Поповића, која је први пут играна 1841 године).

Walt Disney's Петар Пан

ПРОГНАНИ КУКА И ГУСАРИ ОТИСНУЛИ СУ СЕ НА МОРУ У ЧАМЦУ ДА СЕ ВИШЕ НЕ ВРАТЕ У НЕДОБИЈУ. ЗА ЧАМЦЕМ ПЛОВИ КРОКОДИЛ ЖЕЛЕЊИ ДА СЕ ДОЧЕПА КУКЕ...

А САД, МОМЦИ, РАЗАПНИТЕ ЈЕДРА! ДИЖИТЕ СИДРА! ЈА ЋУ НА КРМУ! ПОЛАЗИМО!

АЛИ, ПЕТРЕ... КУДА ТО МИ ПЛОВИМО...?

ПЛОВИМО КУЌИ... ЗА ЛОНДОН!

ПОПРЕКАНА ЗВОНЧИКЕ-ВИМ ПРАХОМ ЛАБА СЕ ПРЕТВОРИЛА У ЗЛАТНУ ГАЛИЈУ И ВИНУЛА СЕ ИЗНАД ЗЕМЉЕ НЕДОБИЈЕ...

...КАСНИЈЕ У ЛОНДОНУ, ДЕЧЈЕ ВЕРНО ПСЕТО ЖУЉКА С ЧУЊЕЊЕМ ЈЕ ГЛЕДАЛА НА ЗЛАТНУ ГАЛИЈУ КОЈА ЈЕ ДОЛЕТЕЛА И ЗАУСТАВИЛА ИСПРЕД ПРОЗОРА НА ДЕЧЈОЈ СОБИ.

ЗБОГОМ, ПЕТРЕ! ХВАЛА ТИ ШТО СИ НАС ВРАТИО КУЌИ! ЗАРАВО, МОМЦИ! СРЕЋНО!

ЗБОГОМ, ВЕНДИ... МАЈКЛЕ! МИ УОПШТЕ НЕ ЖЕЛИМО ДА ПОРАНЕТЕ РАСТИТЕ СУВИШЕ БРЗО!

ТО НИЈЕ ПОСЛЕДЊЕ ЗБОГОМ, ПАНЕ! МИ ЋЕМО СЕ ОПЕТ ВИДЕТИ!

А ПЕТАР ПАН И ЊЕГОВА ВЕРНА ПОСАДА УПРАВИЛИ СУ СВОЈ БРОД ПРЕМА ДРУГОЈ ЗВЕЗДИ ДЕСНО... А ТАДА ПРАВО, СВЕ ДО ЈУТРА И ДО ЗЕМЉЕ НЕДОБИЈЕ!
КРАЈ

ХОЏАЊЕ ПО ВАТРИ

У јужноафричком граду Јоханесбургу одржано је недавно једно необично такмичење. Такмичари су били индуски свештеник Наиду, родом из једног малог насеља у Наталу, и Виктор Раби, син једног старог холандског насељеника.

На дан такмичења, рано ујутру, ископана је јама дубока тридесет сантиметара и дуга шест метара и у њу насађена дрва. Судија на овом необичном такмичењу потпуно је дрва и није се одмицао од јама све док се она нису претворила у светли, усипан жар, чија је површина била равна с површином околног земљишта.

Тада је почело такмичење. Виктор Раби прешао је босонож шест пута преко јама жучне жара и притога је ногама „шутирао“ усипано угљење. Приликом шесте шетње он је на својим леђима носно једну жену. Кад су после тога гледаоци и судија прегледали његова стопала, на њима није било ни трага од какве опекотине, па чак ни црвеника. Индуски свештеник Наиду изгубио је утакмицу: он је успео да свега трипут „прошета“ преко усипаног застирача.

Део верских обреда

Научници још нису тачно утврдили када је и због чега установљен овај чудни обичај, који је веома раширен у Индији, на Кавојима, на острвима Фиди и Друштвеним Острвима, као и на Тринидаду, у Наталу и Јапану. Верује се да се први пут појавио у Индији, и то пре 4.000 година. Некад је ходање по ватри било саставни део верских обреда којима су терани зли духови и које су свештеници веома често искорисћавали да би доказали своју ватриродну моћ добијену од богова. На острвима Тихог Океана овај обичај данас није везан за религију, а одржава се само зато што је дубоко укоренен и што је примљен од предака.

Обичај ходања по ватри постоји различит је у појединим земљама или племенима. Обично се састоји у гажењу босим ногама преко жара или усипаног камења. Занимљиво је да се преко усипаног камења не може ићи тако дуго као преко жара. Највећа досад прећена „усипана путања“ износи осамнаест метара.

Превара или природна моћ

Многи очевидци ових чудних престава сматрали су да су оне обична превара и да се изводе на тај начин што учесници потпаљивају најпре средину нагомиланих дрва, тако да она изгори и већ почне да се хлади кад ватра стигне до њих. Други су, опет, тврдили да учесници намажу стопала неком хемикалијом која их учини неосетљивим према топлиоти. Најдуже се одржала теорија, подржавана чак и од многих научника, заснована на такозваном „сфероидалном стању течности“. Наме, познато је да се врела пегла или усипано гвожђе могу без опасности додирнути овлакеном руком, јер се између коже и усипаног предмета ствара заштитни слој водене паре. Због тога се мислило да се и при ходању по жару ствара слој водене паре настале ис-

паравањем течности кроз поре на кожи стопала. Међутим, испитивања која су извршили научни сарадници физичког института на универзитету у Лондону показала су да се теоријом „сфероидалног стања течности“ не може објаснити вештина ходања по ватри. Ипак, они су успели да открију „тајну“ ових вештака.

Оглед

Индуски факир Алмед Хусани пристао је да им послужи за оглед. По његовом захтеву, ископана је јама дуга 4, широка 1,5 метар, а дубока 30 сантиметара. У њу су насађена дрва и угља, а затим је цела та гомила, тешка неколико тона, запалена. После седам часова од ње је остао само усипан жар, који је поравнат с нивоом земљишта око јама. Топлота коју је жар издавао могла се осетити на даљини од двадесет метара. Површина температура жара, коју су научници брижљиво и тачно измерили, износила је 575, а унутрашња 700 степени Целзијусових.

Хусани је најпре прочитао неку молитву, затим је закорачио на жар и у три брза корака прешао је усипану површину. Један научник који је држао у руци штонерицу утврдио је да му је за ову „шетњу“ била потребна тачно 1,3 секунда. На Хусановим стопалама није било ни трага од опекотина, мада су његове ноге упале око пет сантиметара дубоко у усипано угљење. Веома поносан на свој успех, он је изјавио окупљеним научницима да је у стању да иде по жару готово неограничено дуго. Међутим, кад су му они предложили да прочита неколико пута изнад правоугаоне јама, он им је одговорио да по жару мо-

же да корача само у правој линији.

Не само факир...

Сутрадан, опит је поновљен. Овога пута дужина јама била је већа — шест метара — а температура жара износила је 739 степени Целзијусових. После своје уобичајене молитве, Хусани је прешао преко жара. Путању од шест метара прешао је у шест корака, и то за 2,3 секунде. Међутим,

овога пута он је претрпео извесне озледе. На десној ноzi имао је пет пликова, док му је лева била приметно црвена. Он је одбио да понови „шетњу“, изјавивши да тога јутра своју молитву није изговорио с потребном преданошћу.

Тада се догодило нешто необично. Један од присутних професора физике скинуо је

ципеле и стао на њиху јама пуне жара. После неколико секунди колебања, он је у четири велика и брза корака прешао преко усипане путање. Његов успех био је већи од Хусановог: на његовим ногама примећивало се само лако црвенило, али пликова није било. Охрабрен овим, још двојица физичара учинили су исто и задобили сасвим незнатне опекотине. Мада се ниједан од њих није пожелио да је за време ходања осетио болове, сва тројица су изјавили да додир жара по босим

ногама није био баш пријатан.

Жар — рђав спроводник топлоте!

Какав су закључак извели лондонски физичари после ових огледа? Они су се сложили у мишљењу да ходање по ватри није никакав трик, јер се може извести без икаквих припрема и без употребе хемикалија. Они сматрају да су, ма колико то изгледало чудно, жар и јако загрејано камење рђави спроводници топлоте и да се зато по њима може без озледе ходати босим ногама ако додир стопала с подлогом не траје дуже од пола секунде и ако број корака није велик. Према томе, закључили су они, ходање по ватри није никаква тајанствена вештина коју индуски јоги и свештеници примитивних народа добијају од виших сила. Уствари, довољно је да је човек спретан, еластичан и физички јак и да је у стању да по жару ступа лаким, брзим и дугачким корацима.

ЗУБНА ГЛЕЂ

Занимљиво је да су човечији зуби најпостојанији део тела после срца, а док је тело животиња то је његово најслабије место. Закопан у земљу, зуб ће остати непоклет хиљадама година, док је у живом телу веома осетљив и врло лако може да иструпе.

Изгледа да је ово особина једино људског рода. Чак и примитивни човек имао је слабије зубе од мајмуна. Данас је мало људи који имају потпуно здраве зубе. Рекло би се да слабост зуба расте са цивилизацијом.

Зуб се састоји из две врсте материје: дентина и глеђи. Дентин је истог састава као и кости. Глеђ је најврха материја у телу. То је емал који је начињен од спољних ћелија — слично коси, noktима, перју, роговима итд. То је у исто време и најзакрепнији део нашег тела. Он служи као неки бедем за заштиту зубног дентина.

Зуби почињу да се јављају још у човечијем зачетку старом свега један месец, кад тај зачетак није дужи од дванаест милиметара. Једновремено, зачињу се дентин и глеђ.

Глеђ се састоји из примитивних штапића, који су стишнути један уз други, слично мозаику. Ти су штапићи толико тани да их је потребно око стотину да би се добила дебљина једне власи, а око 100 милиона да би прекрили само један мачени зуб. Растојање између тих штапића веома је мало, мање од хиљадиног делца милиметра тако да се из-

међу њих не може убући никакав микроорганизам.

Па зашто онда глеђ пропада? Кад једном зуб израсте, глеђ више нема никаквог додира са осталим телом. Доказано је, међутим, да се јони из глеђи мешају с пљувачком, а да понекад прелажују обратан пут, од пљувачке до глеђи. Другим речима, од састава пљувачке умногоме зависи здравље наших зуба. Или, пак, здравље зуба зависи најпре од састава и здравственог стања пљувачних жлезда а затим од исхране.

МАЛЕ ЗАНИМЛИВОСТИ

ЗА ПОЗНАВАОЦЕ И ЉУБИТЕЉЕ СПОРТА

Јесте ли љубитељ спорта? Познајете ли све врсте спорта на илја је за вас спорт само футбол? Ако познајете занста

спорт, онда нам кажите како се зове ова врста спорта који вам је приказан на слици. И како се називају двоколице на којима седи онај ко управља овим колима?

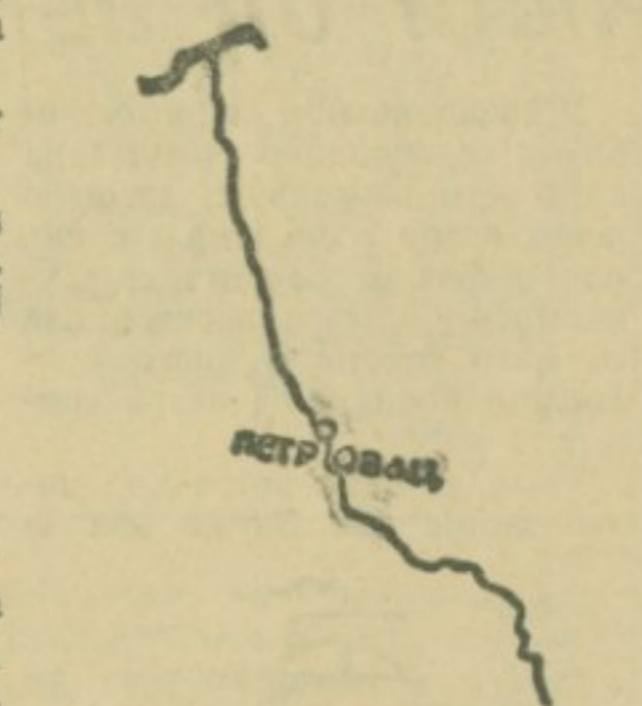
Напомињемо да се тај спорт гаји и код нас!

(То је такозвани касачки спорт, који се гаји и код нас. Колица у којима седи човек зову се сулка).

КОЈА ЈЕ ОВО РЕКА?

Дајемо вам један пртеж, који представља ток једне наше познате реке. Да ли можете да се сетите, према овом пртежу, о којој је нашој реци овде реч?

Ако то нисте у стању, чак ни пошто добро размислите, потражите одговор мало ниже.

(Пртеж представља ток реке Млаве).

СУНЧЕВА ЕНЕРГИЈА ПОКРЕЋЕ ЧАСОВНИК

На једној међународној јувелирској изложби Швајцарци су изложили сат који ради помоћу сунчане енергије. Године су његови конструктори радили на томе да пронађу начин на који ће светлосна енергија моћи да се спроводи у мајини мотор часовника. Помоћу разних спроводника, они су успели да се та енергија преноси на главни федер, који је у себи задржава, те она стално покреће механизам часовника. Да би овакав часовник радио целог дана, он треба најмање један сат да стоји на сунцу или на јакој вештачкој светлости. Но, он може да накупи довољно енергије и за испрекидан рад од три дана.

бузи, од којих је био најчистији, како истачан, глобус Мартина Бехајна. Тај глобус извршио је пресудан утицај на Колумба и његову одлуку да пронађе западни морски пут за Индију.

Герхард Кремер, звани Меркатор, штампao је 1554 године у Дуизбургу свој „Опис Европе“, указујући у њему на грешке и недостатке дотадашњих географских карата, нарочито поморских. Године 1569 он је израдио чувену светску поморску карту у једној новој пројекцији, која је по њему названа Меркаторова. Збирка његових географских радова и карата издата је под именом „Атлас“, по славном мавританском краљу који се истицао својим астрономским знањем, и отада све збирке географских карата носе тај назив. Нарочито су били познати атласи израђивани и штампани у Холандији. Године 1655 изшао је у Амстердаму чувени Велики атлас са 372 карте.

Карте израђиване у то време биле су врло лепе, али не увек и тачне. Тако је за неке планиске врхове стајало да су високи 20 километара, за Етну је „израчунато“ да је висока 15, а за неке планисте на Кавказу и преко 50 километара. Ни реке нису тачно белажене: означили би се извор и ушће и између те две тачке повлачена је крива линија. Иначе су географске карте све до 18 века биле пуне врло лепих слика, од којих је свака претстављала извесне топографске појмове. Градови су претстављани малим сликама, заставе су означавале поједине државе, а насељеност је приказивана људским ликовима. Географске карте биле су пуне слогова, лавова, птица и других животиња. Јављају се и разни начини пројектовања. Дужинску осу Средоземног Мора заменио је подутар и тако се развила екваторијална пројекција. Уз њу се јављају валкаста, купаста и многе друге, али је победу однела Меркаторова.

Од 15 века географске карте израђују се готово у свим европским земљама. Географи настоје да у своје карте унесу нешто ново и да отклоне техничке грешке. Висине планина они су почели да мере тек у 18 веку, али како се нису служили барометром подаци су били погрешни. До 1807 године измерена је висина свега 121 планине. Нарочито се настојало да се слика тла што боље истакне. У ту сврху употребљене су „хоризонталне линије“ — изохипсе, а за дубине мора и језера — изобате. Први их је на карти употребљено Холандџанин Крузвијус, 1728 године. Мерењима меридијанског лука утврђено је да је Земља спљоштена на половима. Већ од 18 века вешта географских карата има мрежу меридијана и упоредника.

Картографи су се увелико користили научним открићима у другим областима. Мерења се врше савременим техничким помагалима, те карте постају тачније. Боје су први пут употребљене 1835 за карту Шведске и Норвешке; дотада су карте рађене углавном у црној боји.

Прву домаћу карту код нас израдио је varaјдински калуђер Стјепан Главач. То је карта Хрватске, штампана 1673 године. На њој је положај места приближно тачно одређен. Према неким изворима, географске карте у Хрватској израђиване су већ почетком 16 века.

Стари Грци веровали су да у мору живи неко огромно чудовиште чији су удисаји и издисаји тако дубоки и снажни да се због њих читава површина мора диже и спушта. Тиме су стари народи објашњавали плиму и осеку, природну појаву коју су запажали, али чији узрок нису знали. Херодот, грчки историчар из V века пре наше ере, први је описао и покушао да објасни ову појаву. Све до 1687 године, кад је Исак Њутн изнео своју теорију о гравитацији, принсиујући њеном утицају и појаву дизања и спуштања морске површине, људи су сматрали да плима и осека настају по жељи неке више силе.

Међутим, данас је свима познато да плима и осека настају услед привлачне снаге Месеца и Сунца. Оне су нарочито јаке за време пуног и младог месеца, то јест онда

ПЛИМА И ОСЕКА

кад се Сунце, Месец и Земља налазе у једној правој линији, тако да су водене површине на Земљи изложене удруженој привлачној снази Сунца и Месеца. За време прве и друге четврти, Земља, Месец и Сунце заклапају прав угао. Тада се привлачне сна-

„КРАЉЕВИЋ МАРКО“ У ТРСТУ

Сваке вечери, с пролећа 1863 године, пред миланском Скалом стварали су се велики редови. На позорницим плакатима био је приказан горостас на разиграном шару како силовито размакује буздованом и сваљује тронјцу Турака с бесних коња. Сурих бркова, ступених ножија и оштра погледа, јунак је привлачно напужу пролазника. Разводница, с програмима на којима је корицама писало „L' Egoole Serbo“, притисњени публиком, једва су успевали да се одрже на ногама. Свакако их је само звоно за почетак. Публика би похрипала у доорану, да види по ко зна који пут драму о српском Херкулу — Краљевићу Марку, коју је впрвадио и подесио за позорницу неспик Дал' Онгаро по једном Томазевом спису. Из сале би сваки час дошрало клицање, аплауз и раздрагани жапор публике.

Незапамћен успех ове драме побудио је управу Скале да комад пошале у Трст, место с претежно словенским живљем. Почетком октобра трибјанске излоге преплавило је лик „српског Херкула“. Свет је забезекнуто посматрао голем буздован у његовим рукама и пропетог шарпа, разјарљених и у њену огрезалих губица. Седмог октобра, пред театром „Армонија“ био је веома живо. Комад је пожељно још већи успех него у Милану. Глумци су били у народним пошњама, за које је дао нацрте задарски сликар Салгети. Публика је била усхићена. На позорници су летеле свилене мараме, покоји кашмирски шал, марамиче, кошта не депезе, бурмутице и конфети.

Међу словенском публиком врлио је као у кошници. У граду се причало само о успеху „Краљевића Марка“. Људи су имитирали глумце, певали песме о јуначким делима Марке вни и поздрављали се његовим узречницама.

На шестој представи, после првог чина, плесати Србин Тома Светина из Кантеле објашњавао је нешто својим друговима, који су га пажљиво слушали и живо му едобравали. После три дана, код једног трибјанског кујунџије, Тома је на сточићу просују рлу талира.

— Пази, Госпе ти, да буде лично...

— Не брините ништа, биће како се само пожелети може.

Те недеље, на осмој представи „Краљевића Марка“ било је особито свечано. Партер и галерије преплавиле је словенска ношња. Био је Срба, Хрвата, Словенаца и понеки Чех и Пољак.

При првој појави главног јунака, кога је играо познати трибјански глумац Салвини, салом се проломно аплауз и громко „ура“. Сви устају, ударају силовито длановима, кличу „живио“ и раздрагано машу везеним марамима. Глумци се устумараше. Салвини застаје, прекида тек започети монолог, збуњено гледа буздован и неспретно намешта појас од бивоље коже. Одједном, отварају се врата у партеру и средњом сале ступа

ка позорници Тома Светина са још двојицом Личана. Напред иде Тома и у испруженим рукама држи неки предмет прекривен првеним сомотом. Иде лаганим, кратким кораком и помало збуњено гледа у забезекнуте глумце. У сали мукла тишина. Када су пришли позорници, Тома високо диже руку, окрете се публици и рече свечаним гласом, скидајући у том тренутку сомотски прекривач.

— Словенски Трст на удар је за словенску улогу!

Салом се разлиже плесак. Високо изнад Томине главе, обливен светлосћу рефлектора, блештао је сребри буздован. На његовој дршци било је утравирано ирилицом:

„Тома Салвинију, преизредно протумачившем на позорници јуначка дјела Краљевића Марка, списана Ф. Дал' Онгаром, за спомен дивећи му се Словени у Трсту“.

Тома Светина прилази још ближе позорници и пружа изненађеном Салвинију поклон. Овај се сагнуће, али га не прихвата, већ скаче међу Личане и љуби се с њима. Гасдали-

штем се пролама аплауз. С треће галерије, која је најбучнија, омладина Трста кличе без предаха: „Ура, ура, ура“. Девојке кидају руже и мирисне латиче као лептири депршају доораном. Још су сви на ногама. Манифестацију одушевљења једва стишава дежме кисти човечуљак, који из угла млатара рукама и очајнички позива глумце да наставе приказивање комада. Комад је на стављен после прекида који је трајао готово читав сат.

(„Личина“, лист за забаву и књижевност, донела је у 4 и 45 свесци из 1863 године извештај о приказивању ове драме).

СПОРАЗУМЕВАЊЕ ЗВЈКДАЊЕМ

Становници острва Гомере, које припада групи Канарских Острва, споразумевају се на један начин који је свакако јединствен у свету. Они поред шпанског, који им је матерњи језик, „говоре“ и звјкдањем и на тај начин саопштавају својим саговорницима све оно што желе, наоко се они налазе на великој удаљености. Звјкдање као средство споразумевања употребљавају углавном пастири у планинама. Жене обично не знају да звјкде на тај

мају исту висину и јачину на свим обалама. Тиме се објашњава још једна необична појава. Наиме, на неким обалама плима и осека догађају се два пута у двадесет и четири часа, док се на другима море диже и спушта свега једном дневно.

Мало острво Моит Сен Мајкел, у близини британске обале, које је везано с копном јаким насипом и на коме се налази стара, зидом опасана опатија, познато је као место с најјачим плинама и осекама у читавом свету. За време осеке море се повлачи остављајући иза себе једанаест миља унаоколо пространу раван покривену песком и морским муљем. Али, сваких шест часова оно се враћа и, преплавивши равницу, високо заплускује зидове који опасују острво. Море се приближава прилично нагло, брзином којом иде добар пешак.

начин, али разумеју шта им се јавља. Исто тако и градско становништво не зна тај необични начин „говора“.

Звјкдање на острву Гомере претставља прави „језик“. Самогласници се означавају дизањем или спуштањем тона, док се сугласници просто чују. Како се то изводи, још није објашњено. Становници Гомере кажу да човек треба најпре да се припреми да изговори нешто, а затим уместо да говори треба да звјкди и тако ће научити овај језик.

Вршени су опити да би се установило да ли се звјкдањем може исказати све што и говором. На удаљеност на којој се не може доживити постављена су два пастира, поред

којих су стајали стручњаци да би их контролисали. Затим је речено једном пастиру шта треба да јави свом саговорнику. Тако су, на пример, звјкдањем послале поруке: подигни ка-

мен, скини шешир, реци који је данас дан итд. Показало се да је саговорник разумео све поруке и радио је оно што му је било речено. Приликом извођења овог опита, утврђено је да се на овај начин могу исказати само они појмови који су познати и свакодневни. Тако, кад је једном пастиру поручено да чита новине он то није учинио, јер су новине за пастире Гомере непознате.

Међутим, један лекар из Париза који је проучавао овај чудни говор уверио се да се и несвакдашњи појмови могу исказати звјкдањем. Док је путовао брдима Гомере, његов водич стално је звјкдао. На уласку у свако село дочекивали су га становници који су желели да виде доктора из Париза. Уствари, водич их је звјкдањем известио да лекар долази.

Још није утврђено на којој се удаљености може споразумевати звјкдањем. Неки тврде да је то могуће на даљини од пет километара, а кад су ноћи тихе и на више.

Дно океана

Море привлачи човека из два разлога: прво, што се један део мора налази у нашој крви, а друго, што смо везани за периоде плиме.

Биолози су анализирали нашу крв и морску воду и не само што су нашли у обе течности исту врсту воде, већ и у истим размерама. И закључили су да наша крв води порекло од морске воде. Уосталом, и друге функције код људи управљају се према истим законима као и плима и осека. Још је већи тај утицај код неких животиња.

Под утицајем Месеца, велике или мале плиме налазе сваке недеље или сваких 14 дана, што зависи од узајамног положаја Сунца и Месеца. Између тих периода одиграва се циклус живота свих животиња које живе на морским обалама. Ил се њихова јаја отварају на време за идућу високу плиму, или чекају средњу плиму која ће после тога наћи. Кад би се јаја отворила у неко друго време, она би се осушила. Али, ма колико трајало време од ношења до отварања јаја разних животиња, увек је тај број дана дељив са седам.

Зато што имамо у својим крвним судовима морске воде и што се ритам мора поклапа са циклусима живота, шум мора је одувек био пријатан човечјем уху. Ми такође знамо да море има своје ливаде, своје пустиње и своје огромне шуме и да се тај подводни свет није много изменио за последњих неколико десетина хиљада година. Исто тако, није се много променила ни морска фауна.

У Пацифику, поред обала Калифорније, огромне шуме морских алги приљубљене су уз стене. Многа од тих подморских дрвета виша су од највиших секова. Она на лишћу имају мале мехурове пуне гасова који су лакши од воде, тако да цело стабло стоји усправно са својим дивним листовима. Шетња кроз ту подводну дунглу толико је лепа да се нешто слично не може ни замислити. Човеку изгледа као да се шета кроз неку земљу из бајки.

Кроз ту прашуму креће се слободно огроман животињски свет о коме зоолози врло мало знају. Има разних животиња, најчуднијих облика и боја. Пацифик има и своју Сахару. Она се протире од

полутара па све до линије која спаја Северну Америку и Јапан. У тој пустињи, где нема фосфора, лов је слаб. Рибе, као и друге животиње, борава у богатијим пределима.

Многобројним испитивањима научници су утврдили да светлосни зраци продиру до шездесет метара дубине. Иза те границе, једина светлост која пробија вечиту морску ноћ јесте светлост разних риба чије тело производи електрицитет. То је истовремено и

створили у стаклене посуде, осветљавали су собу тако јако да су се могле читати новине на шест метара далеко од суда. Тело тих полупта одаје светлост променљивих боја: љубичасту, тамноплаву, плаву, црвену, наранџасту и зелену. Зелене има највише.

На великим дубинама притисак воде је врло велик. Код Свајер Дила, у Пацифику, тај притисак износи две тоне на квадратни сантиметар. Па и пак се један леп цвет, назван

најтајанственије осветљење, та хладна светлост, јер човек тако нешто још није могао да пронађе. Мали полипти, слични цвећу, које су француски природњаци похватили и за-

„Венерина корпа цвећа“, који је толико нежан да се распадне и при најмањем додиру, у пуној лепоти шири у тој дубини. За то има да захава ли свом порозном телу, које је испуњено водом, те на тај начин одржава равнотежу са спољним притиском. Кад би тај цвет био нагло изнесен на површину, он би експлодирао, јер би унутрашњи притисак био много већи од спољашњег. Обратно, кад би нека копнена животиња била нагло загњурена у ту дубину, била би згњечена.

Рибе које живе на тим дубинама боре се да не „падне“ горе. Јер, чим би оне прешле извесну висину, промена притиска изазвала би велико ширење и прскање њиховог мехура, који је подешен само за велики притисак. Оно што би од њих остало лагано би падало на дно, јер све што је у океану мртво таложи се на његовом дну. Лишене су сваког основа легенде да тело утопљеника лебди негде између два водена слоја.

Многе животиње на дну мора хране се искључиво животињским лешевима који долазе из горњих слојева. Како ни светлост ни топлота не продиру испод једне одређене границе, то је дно океана потпуно тамно и тако хладно да ту не може бити никаквих микроба, па према томе ни труљења. Океан чува остатке све док не нађу рибе које се њима хране.

И тако, од свог постанка, море даје живот и одузима га у циклусу који је стар колико и свет.

ВЕРОВАТИ ИЛИ НЕ...

ЗАТВОР У ВРЕЋАМА

У селима афричког племена Бапињи лопове и остале преступнике кажњавају на тај начин што их стављају у старе вреће од брашна, а затим завезане вреће вешају на врх високог стуба који се налази напред села.

КУЋЕ НА ЧЕКРИЦАМА

На језеру Тон Сеп, у Индонезији, подигнута су над самом водом многобројна насеља. Куће у овим насељима изграђене су на др-

веним платформама, које се помоћу великих чекрица могу дизати и спуштати. Кад је ниво воде у језеру низак куће се спуштају, а кад вода нађе онда становници подижу своје куће.

ТРИ РИБЕ ЈЕДНОМ УДИЦОМ

Рибар Харвеј Бокс из Брикен Рича, у Тексасу, успео је једном приликом три рибе, и то одједанпут: гречча, бакалара и туну. Гречча је прогутала мамац и закачио се на удицу, бакалар је прогутала гречча, а једна велика туна обе ове рибе.

БРЖИ ОД ЗЕЦА

Харолд, син данског краља Канута Великог (1014 — 1046), одрастао је међу војницима свога оца. Од најранијег детињства он је учио да се бори, да јаше и да трчи. Стара данска предања кажу да је Харолд био најбржи човек у Европи и да је трчао тако брзо да је могао да престигне чак и зеца.

СУДСКИ ПРОЦЕС ЗБОГ ЈЕДНЕ ВЛАСИ

Доминик Позан из Гапа, у Француској, водио је једну судску парницу пуне 23 године и за то време погошио преко милион ди-

нара, а све због једне власи. Године 1860 Позан је купио кућу и, према једном старом месном обичају, дао је продавцу као капару једну влас с главе. Међутим, продавац је касније отказао закључену куповину, а како је влас капару изгубио и није могао да је врати Позан га је тужио суду. Тек после 23 године завршен је овај необични процес и прекршитељ је осуђен да плати судске трошкове и накнаду за изгубљену влас.

ДЕВОЈЧИЦА С ДВА СРЦА

Трогодишња Антоанета Фодеринг из Балтимора, у Америци рођена је с два срца. Наиме, мала Антоанета има на левој страни груди велики црни младеж у облику срца.

НАЈВЕЋА РЕПА НА СВЕТУ

Веровали или не, досад највећу шећерну репу на свету одгајио је М. Шатрић, наш земљорадник из околине Руме. Репа — „рекордерка“ била је тешка 15,5 килограма.

ТАКМИЧЕЊЕ НА БАЛВАНИМА

Међу америчким студентима љубитељима спорта одржавају се многа необична такмичења. Једно од њих састоји се у томе што се два такмаца труде да се што дуже одрже на једном глатком, округлом балвану који пљива низ реку. При том обојица настоје да на-

неки начин окрену стабло, не би ли други такмац изгубио равнотежу и пао у воду. Средином лета прошле године Ален Стјуарт и Џо Оливер успели су да се на таквом стаблу одрже три часа и петнаест минута, што је досад најбољи резултат у овој врсти спорта. Најзад, Џо Оливер изгубио је равнотежу, а с тим и утакмицу.

Хидроавиони НА МЛАЗНИ ПОГОН

Стручњаци који су присуствовали узлетању првог хидроавиона на млазни погон овако су описали тај тренутак:

„Прво се зачула страховита бука, затим се подигао висок стуб пене који је лично на вулканској ерупцији, а онда је неки велик троугласт предмет излетео из тог ђаволског кола, журнувши стреловито к небу“.

Покушаји да се конструише хидроавион на млазни погон вршени су у највећој тајности пуних петнаест година, под руководством инжењера Ернеста Стоута. Ево шта је било узрок његових истраживања.

И најсавршенији хидроавиони који су дотле крстарили небом имали су незграпан и тежак труп, а њихова крила и пловци пружали су приличан отпор ваздуху. То је, поред осталог, био разлог што они нису могли да развију велику брзину. Уколико су авиони усавршавали свој облик и постајали бржи, утолико су хидроавиони за њима све више заостајали, тако да су неки хидроаутичари већ били почели да верују како је хидроавион постао такорећи преживело саобраћајно средство. Но, други се са овим нису сложили. Хидроавион има значајне предности над обичним авионом, само га треба усавршити. Њихова на-

стојања најзад су уродила плодом.

Предности хидроавиона

За хидроавионе није потребно градити ни одржавати скупа узлетништа. Многи велики градови налазе се на обали мора, великих река или језера, којима могу да се користе као природним аеродромима. Вода покрива четири петине наше планете, прекоокеански саобраћај све више се развија, а хидроавиони пружају неупоредиво већу сигурност у случају квара од њихових сувоземних такмаца. Не треба сметнути с ума ни то да се градови шире, тако да се смањује простор погодан за аеродроме. Ово се тиче нарочито млазних авиона, којима је за слетање потребна веома дугачка писта, тако да се већ сада указује потреба премештања њихових аеродрома што даље од градова. Они су се, сем тога, показали као неподесни за саобраћај у близини насеља због страховите буке коју производе.

Ето, на основу свега тога неки хидроаутичари дошли су до закључка да будућност лежи не на млазним авионима, већ на хидроавионима на млазни погон. Један од њих био је и инжењер Стоут. Своја истраживања у овом правцу он је почео испитивањем „каросерије“ ваздушног брода. После много узалудних покушаја, успео је да начини план једног апарата, који је, теоретски, претстављао „савршенство“, јер уопште не може да потоне. Веома низак, прилегао готово уз саму воду и такорећи без крила, он је лично на махуу. Кад је тако теоретски део посла био завршен, требало је прећи на практичан рад. Но, тада се пред конструктора испречио финансики проблем: израда прототипа стајала би око четири милијарде динара. Осим тога, требало је утвршити пу-

најтајанственије осветљење, та хладна светлост, јер човек тако нешто још није могао да пронађе. Мали полипти, слични цвећу, које су француски природњаци похватили и за-

Први модели

Конструктор је тада одлучио да не гради прототип, већ мали модел којим ће се управљати са земље, помоћу радио-таласа. После првог модела израђено их је још неколико, разних величина, али су сви они вођени кроз ваздух на исти начин. Тако ни један људски живот није изгубљен у току усавршавања апарата. Модели су узлетали, слетали, обрушавали се, прертали, а кад би један од њих настрадао, прављен је други. А све то није стајало ни много новца.

После петнаест година упорног рада, најзад се приступило и изради прототипа. Саграђен је диновски апарат тежак 72 тоне. Велико је нестрпљење владало на узлеташту приликом првог пробног лета. Том приликом превазиђене су и најсмелије наде његових твораца. Хидроавион на млазни погон дигао се из воде за свега тридесет секунди и у току лета показао изванредне особине. Тако је још један тип ваздушног брода постигао брзину већу од звука.

СКРИВАЛИЦА

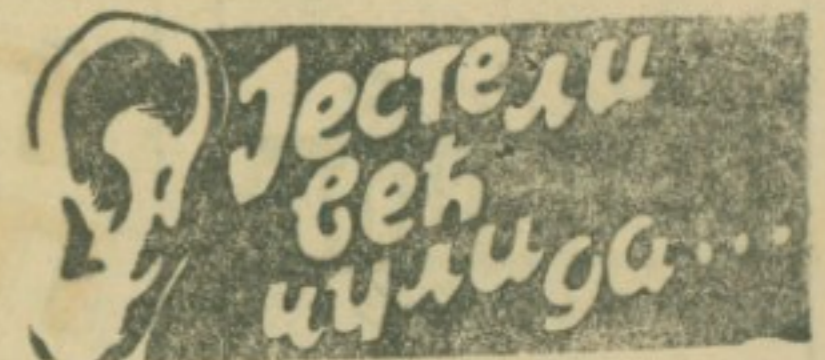

Отац и син посматрају лет овог авиона, само их ви не видите јер су се добро сакрили. Загледајте слику са свих страна, па ћете их сигурно наћи!

ЖИВОТНОСТИ?

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

Дајемо вам податке о једном нашем књижевнику који нам је у својим списима сачувао од заборава многе ствари. Надамо се да вам неће бити тешко да се сетите о коме је реч.

Родио се у Ритњу 4 јуна 1831 године, а умро је 4 новембра 1908 у Београду. Од 1850 до 1899 године био је државни чиновник у разним звањима: учитељ, судски практикант, писар и виши чиновник у министарствима просвете и иностраних послова, затим чиновник Кнежевске канцеларије, уредник „Службених новина“, библиотекар Народне библиотеке, државни саветник итд. Априла 1899 стављен је у пензију.

Да ли сте се сетили о коме је реч? Ако не, наставите само пажљиво даље.

Највише се сам образовао. Сам је научио руски и француски. Разним државним пословима пропутовао је целу ондашњу Србију, те је тако одлично упознао народ. Писао је врло много и објавио је преко сто књига, оригиналних и преведених. Покупио је врло много грађе за познавање нашег народног живота и наше народне историје 19 века.

Много је писао о народном животу и народним обичајима. Отуда је и његов књижевни рад углавном фолклорног типа. Од вредности су му многи подаци о личностима из српске историје 19 века. Највеће и најважније му је дело „Кнежевина Србија“ (1834). Дело је веома корисно и с пуно саопштења.

У историји књижевности његов значај је у томе што је међу првима почео да негује сеоску приповетку.

Да ли сад можете да се сетите који је ово књижевник?

(Мислан Р. Милићкић)

СА СВИХ СТРАНА

КОЛИКО ИМА ВРСТА ГОЛУБОВА

Голубови живе по целом свету; у свакој позасељеној, висинама и долинама, али првенствено по шумама. Воле близину воде, пошто им је она јако потребна, јер се хране зрнестом храном и тако је размаженији водом. По Брежовом делу „Животињско царство“ постоји око 550 досад описаних врста голубова. Од тог једна трећина живи у Јужној Америци.

Све врсте које живе на Северу сале се, а на Југу лутају. Наше европске врсте иду најдале до Северне Африке, али се обично зауставе у Јужној Европи. Голубови једу унеколико и жито, али се углавном хране житним коровима. Један испитивач нашао је у вољци домаћег голуба кога је убио 3582 зрна трагорнице. Тај испитивач израчунао је да голуб и голубице могу да потроше у току године 800.000 тун зрна. Због тога што углавном једу зрнесте корова, они су корисни. Питоми голубови потичу од дивљега. Најпознатије су ове врсте: лепезан, гушан, гриваш, дупљаш, селица и писмоноша. Голуб писмоноша пати место где је одрастао и ако се одатле однесе на удаљеност од више стотина километара он уме да се врати.

ИЗ ЧЕГА СЕ САСТОЈИ АЛКОХОЛ

Алкохол се састоји из: угљеника (2 атома), водоника (6 атома) и кисеоника (1 атом). По својој грађи он је сличан шећеру и може лако да се добије из њега ако се шећеру дода обичан квасац. Због тога ће доћи до врења шећера, који ће врењем прећи у алкохол. Квасац се додаје због квасачевих гљивица, ситних биљки које се налазе у квасцу и без којих се шећер не би могао да претвори у алкохол. Деловањем тих гљивица од гроздја настаје алкохол кога има у виноу. У свежем гроздју налази се такозвани гроздјани шећер који му даје сладак укус. Када се гроздје изгњече добије се шира у којој има доста винских квасачевих гљивица и због тога је шира кутна. Узме се, и у шире има гроздјаног шећера и квасачевих гљивица, на због тога настаје алкохол. Наиме, слатка шира врењем прелази у вино, које је пуно алкохола. Око четири петине вина састоји се од воде, а једна петина је чист алкохол. Ако човек попије дневно један литар вина, онда он, уствари, попије два децилитра чистог алкохола. Чисти алкохол је отров. Ако човек пије чисти алкохол, умреће за кратко време. Због тога је редовно пиће вино у великим количинама штетно и делује на главне органе људског тела: срце, живце, бубреге и јетру.

РЕНТГЕНСКИ СНИМАК У ПРИРОДНИМ БОЈАМА

После дугогодишњих експериментисања, научници су успели да добију рентгенски снимак у природним бојама. На тај начин лекари ће моћи много јасније да виде унутрашње органе болесника. Овај изум биће од нарочите користи ако се, на пример, у желуцу налазе комадићи стакла или неке друге материје која се тешко разликује кад је слика само црна.

ОПТИЧКИ ХИГРОМЕТАР

Недавно је конструисан нов апарат за мерење влажности ваздуха. Овај апарат, назван оптички хигрометар, има две предности над ранијим хигрометром: прво, он одмах даје резултат, и друго, веома је осетљив и на температурама испод нуле, док су ранији инструменти били на мразу неосетљиви и нетачни.

Рад овог хигрометра заснива се на чињеници да неке врсте инфрацрвене светлости пропуштају водену пару, а неке је упијају. Апарат удашњене разне инфрацрвене зраке и на тај начин смањује проценат влажности ваздуха. Сматра се да ће он имати широку примену у авијацији и поморству.

ЈЕДАН ОД УЗРОКА ЛЕПРОЗНИХ ОБОЛЕЊА У КОРЕЈИ

Лекари Уједињених нација који су за време рата у Кореји долазили у додир с тамошњим становништвом успели су да објасне појаву великог броја лепрозних болесника у тим крајевима. Наиме, не само у Кореји, већ и у Јапану и Кини, постоји обичај да се новорођенчету чим напуни једну недељу обрије глава. Испитивањем 1.400 лепрозних болесника у разним корејским болницама утврђено је да је 35 од сто добило лепру преко коже на лобању. Да је то тачно види се и по томе што у једнаест покрајина где не постоји обичај бријања деце само 0,3 од сто имају лепру добијену преко коже на лобањи.

АПАРАТ ЗА ДЕСТИЛИСАЊЕ МОРСКЕ ВОДЕ

Један француски инжењер приказао је недавно свој апарат за дестилисање морске воде помоћу сунчане енергије. То је први апарат ове врсте на свету и значајно велики добитак за бродоломнике и залутале морепловце. Површина ко-

МЛЕКО КОЈЕ СЕ НЕ КВАРИ

Два научника успела су да добију једну хемиску супстанцу, звану „менадон“, која кад се у малим количинама да кравама спречава кварење млека. Млеко од крава којима су дате мале „менадоне“ не кваре се на температурама од 37 степени у току од четири дана. На највишим дневним температурама млеко може да издржи 18 до 24 часа. Најзад, на температурама од 200 степени млеко може да се одржи непромењено читавих двадесет дана.

ТРОЛЕЈБУСИ СУ РЕНТАБИЛНИЈИ ОД АУТОБУСА

Према неким статистикама, тролејбуси су много рентабилнији од аутобуса. Рачуна се да за век једног аутобуса износи десет, а тролејбуса петнаест година. Сем тога, тролејбус се знанимо оставити напољу, док се аутобус морају држати у гаражи. Једино преимућство аутобуса је у томе што троши мање погонског горива.

ПРВИ АТОМСКИ АВИОН

Први атомски авион ускоро ће постати стварност. Пошто су савладане све теоретске и практичне препреке, једна америчка фирма добила је поруџбину за конструкцију првог авиона који ће се кретати на атомски погон. Он неће имати гномазне резервоаре за бензин, а облик крила трупа и уређаја за сагатање потпуно ће се разликовати од досадашњих авиона. За његов погон служиће пола килограма уранијума 235, што ће бити довољно да се прелети два милиона километара. Највећи недостатак код овог авиона представљаће тешки метални зидови, чији је задатак да спрече дејство убиственог радијумског зрачења.

СИЛИКОНСКА ПОМАДА ЗА КОЖУ

Према најновијим истраживањима хемичара, ако се начини помада са силиконом и њоме намажу руке, онда кожа и при најгрубљем раду остаје мека и нежна. Помада је потпуно безопасна. Довољан је савим танак слој, који се после рада може скинути.

НАЈМАЊИ ЕЛЕКТРОМОТОРИ

За разне инструменте на авионима начинен је веома мали електромотор, најмањи који је досад у употреби. Он је дуг само један и по сантиметра, а у пречнику има три сантиметра. Цео мотор није тежи од 38 грама. Он ради на две фазе, и то веома равномерно.

ЦИНОВСКИ ФОТОГРАФСКИ АПАРАТ

Конструисан је циновски фотографски апарат с филмовима величине 1,05 x 1,20 метар. Он служи за увећавање и смањивање географских карата, као и за копирање великих планова. Његова дужина износи 8,7, а висина 3 метра. За рад са овим апаратом потребне су две просторије, од којих једна, задња, уједно служи и као мрачна комора.

ПИТАГОРИН ОДГОВОР

Питао славнога Питагору колико има ученика у својој школи. Филозоф је одговорио: „Половина студира математику, четвртина филозофију, а седмина све то посматра हुтећи. Сем тога, има три женска ученика“.

На први поглед рекло би се да филозоф није одговорно на постављено питање. Међутим, на основу његовог одговора лако је израчунати колико је било ученика у школи. Ако не можете да направите решење, рећи ћемо вам: у школи је укупно било 28 ученика.

...у неким местима на острву Куби обичај је да млекадије обиласе муштерије водећи крава са со- бом и да је тек пред њима помузу.

...на острву Јави има веома много путујућих ресторана у којима се продају мирисљиви напитуци направљени од каранфилића и друга народна јела.

...у Француској се просечно на сваких осам до девет километара железничке пруге налази по једна железничка ста-

...како што је познато, људи не могу ни да виде ни да осете ултраљубичасте зраке. Међутим, има инсеката који те зраке осећају.

...од јаја једне врсте скакаваца добија се уље које личи на некувану жуманце. То уље може се веома корисно употребити за авионе, јер се не стеже ни на највећим висинама.

...парадајз, исто као и банане и лимунчице, може вештачки

...Семјуел Финлеј Морс, проналазач Морзеовог апарата и система за телеграфисање, није био инжењер, већ сликар.

...хелије у нашем телу стално се мењају и обнављају и наместо старих стварају се нове. Потпуна измена хелија у свим меким деловима тела изврши се за три године.

Водоравно: 1) отвор на кожи; 2) сухомеснати производ; 3) планина у Славонији; 4) предлог; 5) напад; 6) напуњен; 7) крик звери; 8) титла војног заповедника код Турака; 9) мера за површину; 10) дрвени валјак за намотавање конца; 11) дилетант; 12) експеримент; 13) један ликовни уметник; 14) склопите за спок; 15) место у Малој Азији где је Александар Велики победио Дарија; 16) планина у Србији; 17) врста глине; 18) свеза; 19) у грчкој филозофији најфинија врста праматерије; 20) египатски мотлошки бог сунца; 21) утврђена осовина друма; 22) основна јединица из које постају жива бића; 23) река у Француској.

Усправно: 1) рожнати део ноге код животиња; 2) слишани; 3) речна животиња; 4) део љовске опреме; 5) потомешљив књижевни састав; 6) лекар који се бави порубајем; 7) тасовити облик материје; 8) покрајина у Индонезији; 9) сликарски резинар; 10) собна обућа; 11) велика гвоздена или дрвена врата; 12) велики кутњак (лат.); 13) град у Србији; 14) врста менице; 15) филмска звезда; 16) део чизме; 17) прогнестер; 18) старо име Ирске; 19) земљиште; 20) слово латинице.

КРУЖИЋИ

У 16 малих кружича (сл. 1) треба уписати бројеве од 1—16, али тако да збир свака два мала кружича, када су обухваћена средњим кружичима, буде 17. Међутим, збир бројева у кружичима који су обухваћени великим кружичима треба да износи 34. Исто тако, збир цифара у осам горњих малих кружича мора бити једнак збиру цифара у осам доњих малих кружича.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) барометар; 2) ало; 3) ока; 4) ја; 5) во; 6) ама; 7) Рат и мир; 8) Алани; 9) ста; 10) ама; 11) али; 12) Токи; 13) Илри; 14) на; 15) Кле; 16) ра; 17) тријас; 18) алоја; 19) бе; 20) она; 21) ел; 22) Ива; 23) или; 24) Калниови; 25) опал; 26) Веса; 27) наталитет.

Усправно: 1) бајонет; 2) ала; 3) ро; 4) Милла; 5) во; 6) Ама; 7) Рат и мир; 8) Алани; 9) ста; 10) ама; 11) али; 12) Токи; 13) Илри; 14) на; 15) Кле; 16) ра; 17) тријас; 18) алоја; 19) бе; 20) она; 21) ел; 22) Ива; 23) или; 24) Калниови; 25) опал; 26) Веса; 27) наталитет.

ДЕДИЧНЕ ВЕШТИНЕ

ИМАТЕ ЛИ ДОБРО ОКО?

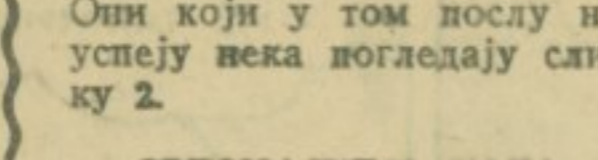
Загледајте ову слику, па је онда поклоните комадом хартије и одмах одговорите на следећа питања:

- 1) Колико има резервних гума на аутомобилу?
- 2) Којом цифром почиње број аутомобила?
- 3) Да ли је аутомобил отворен или затворен?
- 4) Да ли човек поред аутомобила пуши цигару или жулу?
- 5) Да ли је тај човек ћелав?
- 6) Какву машину има?
- 7) Који је километар написан на каменом стубу поред пута?

Тек кад одговорите на сва ова питања, скините хартију са слике и проверите да ли сте имали добро око.

Пokuшајте, дакле, да овако распоредите бројеве! Они који у том послу не успеју нека погледају слику 2.

СВЕЗНАЈУЋИ ТАТА

Миња је волео да тата увече у кревету. То му је отац дозвољавао, али само до девет часова. Једно вече дечак се задубио у читање, тако да у 11 часова још није био уга-

КОЈИ ЈЕ ОДГОВОР ИТААН

- 1) Фала је: језеро јапанска јабука место врста утврђења
- 2) Дрина је дугачка: 50 километара 750 километара 333 километара 90 километара
- 3) Свици су: планина врста докумената део ратне спреме једна животињца

ОДГОВОР:

1) Фала је град у Словенији, на Драви, код Марибора. У Фали се налази велика електрична централа која је саграђена за време Првог светског рата. Она снабдева електричном енергијом велик део Словеније.

2) Река Дрина дугачка је 333 километра. Богатија је водом од Мораве, а њена водена снага при просечном водостају износи око 400.000 коњских снага. Површина слива Дрине износи 19.569 квадратних километара. Њене притоке које су најбогатije водом јесу Бехотина и Лим.

3) Свици су бредњевковна документа која су писана на дугачком листу пергамента или хартије и савијена у свитак, отуда им и име.

ПАЈА ПАТАК

КОСТИМИРАНИ БАЛ КОД СНОБИФА БИЋЕ ШЛАГЕР СЕЗОНЕ!

КАЖИ, КАКО ЋЕШ ПОЗДРАВИТИ ДОМАКИЦУ? У Б'РО ВЕЧЕ, КОМШИНИЦЕ, МНОГО ЛЕПО ВЕ...

КОЈЕШТА! ТРЕБА РЕЧИ: ОЧАРАН САМ ШТО САМ ОВДЕ, МАДАМ! ОЧАРАН САМ ШТО САМ ОВДЕ, МАДАМ!

ТАКО, А САД... ОНА ЋЕ НАС СМИГУРНО ОДВЕСТИ У ПЛАВИ САЛОН...

У ПЛАВОМ САЛОНУ ЋЕШ ВИДЕТИ ОРИГИНАЛНУ РЕНОАРОВУ СЛИКУ... ШТА ЋЕШ ТАДА РЕЧИ?

ГЛЕ! ИЗМЕДА ДА ОВАЈ ДАСА НЕ ЦРТА ТАКО РЪАВО! НЕ! НЕ! УЖАСНО!

ТРЕБА ДА КАЖЕШ: ОХ! КАКАВ ДИВАН СКЛАД БОЈА! ПОНОВИ!

ТАКО! ДА ЛИ САМ ШТО ЗАБОРАВИЛА? АХ, ДА...

ХМ... ТО ЈЕ БАР ЛА-КО!

ДИВНО ОД ВАС ШТО СТЕ НАС ПОЗВАЛИ! ПРЕКРАСНО ДМО СЕ ПРОВЕЛИ! ПОНОВИ!

ДИВНО ОД ВАС ШТО СТЕ НАС ПОЗВАЛИ... ПРЕКРАСНО ДМО СЕ ПРОВЕЛИ!

ДОБРО! ДОБИ ПО МЕНЕ У ОСАМ...

...И НЕ ЗАБОРАВИ ДА ОБУЧЕШ ОДГОВАРАЈУКИ КОСТИМ!

У 8 ч ЕВО МЕ, ПАТО! КАУ'ДМО!

МАМИ МИГА

ЈОУ, ЈА МИ СЕ ЈЕДАН ЗУБ... ТРЕБА ДА ГА ИЗВАДИМ...

НЕКО ЋЕ ОТВОРИТИ ВРАТА И ОНДА...

ЈАО, ЧУЈЕМ КОРАКЕ...

ГЛЕ, УМЕСТО ЗУБА ИЗВАДИЛА СЕ КВАКА!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЧОНИЗА, МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГЛИНА

МАЈИ ПРИЈАТЕЛИ СУ ЗАРОБИЛИ ГУСАРА ЛОНГ-ФУА И ЊЕГОВЕ ЛУДЕ

ААА ЈЕ ДИВНО ЈАХАТИ НА КОЊУ! КОЈЕШТА! ЈА БИХ ЗА ЈЕДНУ ПОТОПЉЕНУ ЛАЂУ ДАО СВЕ КОЊЕ НА СВЕТУ!

ПАМЕТНО ЈЕ РЕЧЕНО: "МУДАР ЧОВЕК РАЈИ СИНА ДА ГА У СТАРОСТИ ХРАНИ, А ДОБАР ДОМЉИН ОСТАВЉА БЕЛЕ ПАРЕ ЗА ЦРНЕ ДАНЕ"

ВЕЛИКА ТИ ХВАЛА, СИНЕ, ШТО СИ МЕ СПАСАО ЛОНГ-ФУА! НЕ ЗАХВАЉУЈ, ОЈЕ, ТО МИ ЈЕ САМО ДУЖНОСТ БИЛА

ПОСЕТА ТВОЈИХ ПРИЈАТЕЉА МОЈЕ ИЗМОРЕНОМ СРЦУ ПРИСИЊАВА РЕТКО ЗАДОВОЉСТВО

ХВАЛА!

УХ ФИНО ТИ ЈЕ БИТИ КИНЕЗ!

ОНАЈ КОЈИ ИМА ПРИЈАТЕЉА ПС ЦЕЛОМ СВЕТА УЖИВА СВЕДА

ОПРОСТИ МЕНИ, БЕЗ-ВРЕДНОМ ШТО ДОНОСИМ ЈЕДНУ НЕПРИЈАТНУ ВЕСТ...

ГОВОРИ СЛОБОДНО!

БЕДНИ ЛОНГ-ФУ ЈЕ ПОБЕГАО ИЗ ТАМНИЦЕ!

Ква Ква!

УРЕДНИК ПОЛИТИКИНА

НЕ ПУШИТЕ

Мики се разболео и позвао лекара. Овај га је прегледао, па му каже:
— Једини вам је лек: не пушите!
— Па ја ипак не пушим, докторе.
— Шта, не пушите! Чекајте, вабранићу вам онда нешто друго!

ОБРАЗИ И ЗДРАВЉЕ

Раја посматра Белку како се удшава пред огледалом и најпосле пита:
— Тетка Белка, је ли тачно да су црвени образи знак здравља?
— Тачно је, Раја.
— Онда си ти здравија на десном образу него на левом!

ВОЗИ СЕ МОТОРНИМ ЧАМЦЕМ

На часу гимнастике учитељ објашњава деци правила веслања:
— Замислите да се налазите у чамцу и да веслате... Један-два... један два... Сва деца вежбају, само се Раја није ни помакао.
— Зашто и ти Раја не вебаш? — Јути се учитељ.
— Ја се возим моторним чамцем! — одговори Раја.